

Sundheds- Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Dansk
Sygeplejeråd

Den 18. oktober 2018
Ref.: MEJ
Sagsnr.: 18/46776

Dansk Sygeplejeråds bemærkninger til lovforslag om bedre digitalt samarbejde i sundhedsvæsenet og påmindelser til forældre vedrørende børnevaccination

Dansk Sygeplejeråd hilser en styrkelse af det digitale samarbejde i sundhedsvæsenet velkommen. Det indebærer blandt andet, at oplysninger kan deles på tværs af sektorer. Det er dog afgørende, at det ikke sker på bekostning af tillidsforholdet mellem borgere og sundhedsprofessionelle. I modsat fald, kan det medføre, at grupper i befolkningen undlader at søge relevant hjælp i sundhedsvæsenet. Dansk Sygeplejeråd har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Politiet skal ikke have nemmere adgang til helbredsoplysninger

Det er Dansk Sygeplejeråds opfattelse, at man kompromitterer tillidsforholdet mellem sundhedsperson og patient ved at give politiet nemmere adgang til sundhedsoplysninger, end de har i dag.

Vi mener derfor fortsat, at der er behov for den beskyttelse, der i dag ligger i retsplejelovens § 804, stk. 4, som bl.a. betyder, at lægen som udgangspunkt ikke kan tvinges til at udlevere patientens oplysninger. Denne beskyttelse mister patienterne med mindre man begrænser politiets adgang til oplysninger fra den fælles infrastruktur.

Behov for at tage klart stilling til, hvilke personer, der skal have adgang til den fælles infrastruktur

Dansk Sygeplejeråd mener, at der bør laves en mere konkret definition og afgrænsning af begrebet "sundhedssektoren" i § 193 b. stk. 2. Vi ved bl.a. fra tilsynssagerne, at fortolkningen af, hvornår vi er indenfor sundhedsvæsenet/-sektoren i juridisk forstand (og dermed er omfattet af tavshedspligt) er ganske bred i praksis.

En meget bred fortolkning af begrebet "sundhedssektor" giver potentielt mange forskellige typer af offentlige myndigheder og private virksomheder fuld adgang til alle de sundhedsoplysninger, der med tiden kan komme til at ligge i den fælles infrastruktur. Det kan eksempelvis være virksomheder, der ligger inde med forskellige sundhedsdata fra patienternes smartphone-app's. Hvis disse app's med tiden bliver så præcise og troværdige i deres dataindsamling, at de inddrages som en naturlig del af behandlingen i sundhedsvæsenet, kan det vel ikke

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30
DK-1250 København K

mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

udelukkes, at sådanne virksomheder også kan blive omfattet af definitionen. Det er ikke hensigtsmæssigt.

De facto udvidelse af personkreds med adgang til store mængder sundhedsdata

Lovforslaget lægger op til en voldsom udvidelse i adgangen til fortrolige helbredsoplysninger til bl.a. pædagoger, socialrådgivere og andre ikke-sundhedsuddannede faggrupper, der typisk har en meget beskeden rolle i behandlingsforløbet (medicin håndtering).

Dansk Sygeplejeråd mener, at denne udvidelse af adgangen til borgerne sundhedsdata er for bred. Det er ikke proportionalt og hensigtsmæssigt at udvide adgangen til den fælles infrastruktur i så betydelig grad. Som lovforslaget er udformet, kan der med tiden komme til at ligge mange helbredsoplysninger, der slet ikke er relevante.

Vi mener i stedet, at det bør være et krav, at der på bosteder mv., hvor der fx håndteres medicin og er behov for vurdering af somatiske sygdomme, ansættes fagligt uddannet sundhedspersonale til at håndtere disse sundhedsopgaver.

Implementering og undervisning af borgere og sundhedspersoner

Som det er i dag, er det den sundhedsperson, der ikke får et samtykke til at indhente en oplysning, der har ansvaret for at rådgive patienten om konsekvenserne af, at vedkommende kan vurdere helbredssituationen på det foreliggende grundlag. Dette rådgivningsansvar forsvinder, når borgeren fremover selv kan begrænse adgangen til at udveksle oplysninger.

Dansk Sygeplejeråd mener, at der fortsat bør være hjælp og rådgivning til de patienter, der har svært ved at overskue de nye muligheder. Her tænker vi både på de teknisk udfordrede patienter og dem, der – fx som følge af deres sygdom – har svært ved at gennemskue de sundhedsmæssige risici, der er forbundet med at begrænse udvekslingen af oplysninger på tværs af sektorer. Får man ikke planlagt det fornuftigt, fratager det denne gruppe en vigtig patientrettighed - nemlig det informerede samtykke.

Da der er tale om ganske omfattende regelændringer og adgange til at udveksle oplysninger på tværs af sektorer, bør det også sikres med både tid og økonomi, at medarbejderne inddrages og undervises, så de kan bruge de nye systemer i deres arbejde og tilpasse deres rådgivning af patienterne efter de nye regler.

Fortsat stort behov for hjemmel til evaluering af egen indsats

Det er ofte sygeplejersker, der selvstændigt planlægger og udfører væsentlige dele af patientbehandlingen i alle dele af sundhedsvæsenet. Sygeplejersker bør derfor også have hjemmel til at evaluere deres egen indsats via patientjournalen ligesom som fx læger.

Dansk Sygeplejeråd ser moderniseringen af reglerne om udveksling af oplysninger, som en oplagt mulighed for omsider at give sygeplejersker

hjemmel til at evaluere egen indsats i sundhedslovens § 42d, stk. 2, nr. 1. Det vil øge patientsikkerheden i hele sundhedsvæsenet.

Ansvar og delegation af forbeholdt virksomhed

Delegationsbegrebet *skal* anvendes ens alle steder i lovgivningen, da begrebet i forvejen skaber en del usikkerhed på behandlingsstederne. Vi opfordrer derfor til at man ændrer sprogbrugen de steder i bemærkningerne, hvor "delegation" bruges om både forbeholdt og ikke-forbeholdt virksomhed (fx på side 39), og anvender definitionen i vejledning 115/2009 om medhjælp konsekvent.

Er der en teknisk løsning klar?

Det er helt afgørende, at det prioriteres at gøre systemet brugervenligt, tilpasningsdygtigt, nemt at navigere rundt i og ikke mindst overskueligt. Vi kan samtidig være bekymrede for, om alle de relevante offentlige og private IT-systemer, der skal kunne tale sammen med den nye fælles infrastruktur uden videre er i stand til det.

Vi opfordrer derfor ministeriet til, i samarbejde med driftsherrerne i **god tid** inden den 1. juli 2019 at undersøge og eventuelt tilpasse diverse IT-systemer, så frontmedarbejderne ikke skal bruge unødigt tid og ressourcer på IT-systemer, der ikke kan tale sammen.

Forslag om børnevaccinationsprogrammer

Dansk Sygeplejeråd støtter op om forslaget om påmindelse til forældre vedrørende børnevaccination. Vi håber, at det vil øge tilslutningen til børnevaccinationsprogrammerne.

Med venlig hilsen

Grete Christensen
Formand